

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII, Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — — 80 kor. Félévre — — — — — 4.80 kor.
Negyedévre — — — — — 2.40 „ Egyes szám — — — — — .20 „
A Szövetség tagjai díjtanulni kapják.

Kié az érdem?

E sorokkal egyidejűleg jelenik meg a Vasuti Munkások Országos Szövetsége központi vezetőségének évi jelentése.

Egész tömkelege ez a számoknak és a megdönthetetlen tényeknek.

Biztosra vesszük, hogy mindazok, akik ellenszenvvel nézik mozgalmunkat, igyekezni fognak belekapaszkodni, ha másba nem, hát a szavakba. Megkezdődik majd a fokozott szórászhasogatás s folytatódik majd a debatta: kit illet az érdem, hogy a vasutasok helyzete javult? Folyik majd a tinta és a szó egyaránt, vajjon Kossuth avagy Batthyányi előtt kell-e térdet hajtani a vasutasnak? Az eredmény az lesz, hogy a sinek páriái mindenkinek köszönettel tartoznak. Miniszternek és pályafelügyelőnek egyaránt. Batthyányinak éppugy érdeme a fizetésrendezés, mint a szentkoronás szövetségnek. Mindenki tett-vett e körül, csak azok nem, akiké a főérdem: a vasutas proletárság.

Ezekről ma — nyomatékkal írjuk, hogy ma — azt állítják, hogy nincs érdemük helyzetük megjavítása körül. Tegnap, tegnapelőtt még azt állították, hogy szemtelen, vakmerő, tulkövetelő had, aki kapzsiságában lehetetlent követel.

Ez tegnap volt. Ma már csak egyet köszönhet a vasutaság a vasuti munkásságnak: a pragmatikát. De ennek is csak a rosszát.

A jó az „Ő” érdemük.

Hát mi nem akarjuk senkinek sem az örömét elrontani. Azonban szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy a vasuti munkásság kivette a maga részét a küzdelemből. Bőségesen kivette. És a babérokba még csak egy levelet sem kíván magának. Megelégszik azzal a tudattal, hogy az első között küzdött. A babért szívesen odanyújtja annak, aki a babér után sóvárog. Mert örök időktől fogva voltak a világon ilyenek.

Aki a varrógépet feltalálta, rothadt szalmán éhen halt. Jutalma csak az a tudat volt, hogy előbbre vitte az emberiség ügyét. Babérokat, kincseket találmányával mások arattak. És a hősök? Azok a hősök, akiket a vasutaság elé intéző példaképpen állítottak és még ma is állítanak, arattak-e babért?

Leonidás feltartóztatta ugyan háromszázadmagával a milliányi perzsa hadat, de babérokat nem aratott. Elesett a harc mezéjén.

És ki az, aki érdemeit kisebbíteni merné, bárha hazája szabadságát nem is sikerült megvédenie?

A vasutasok küzdelmében sem az a lényeges, hogy kinek a kedvéért adott a kormány s az igazgatóság megymást, hanem az, hogy kik küzdöttek ezek eléréséért?

Bizonyynal siri csend lesz abban a másik táborban, mikor erre a kérdésre kellene felelniök.

Tulonnan nem küzdöttek sem jogért, sem kenyérért. De nem is kaptak sem ebből, sem abból.

Ha egyik-másik kapott is a kinevezettek közül egyik oldalon valamit, azt elvették más oldalról.

Ezrével voltak olyanok, akiknek 1—200 korona rendezésük csupán abban állott, hogy júliusban kapták meg azt, amit novemberben úgy is megkaptak volna.

Feltéve, hogy úgy nem jártak volna, mint az a 2050 „B” osztálybeli, akiket csak a minap felejtettek el előléptetni.

Aki nem dolgozik, az ne is egyék. Aki nem küzdött, annak nem is jutott a jóból.

A vasuti munkásság küzdött, sőt egy hajszál választotta el a legnyiltabb harcától, amelyet odafenn is jobbnak láttak kikerülni.

Ez idézte elő, hogy ma szélesend honol a vasutas proletárság táborában, olyan szélcsend, amelyben újabb alkotásokon lehet dolgozni.

De a vasutas proletárságnak van még egy olyan része, amely ha nem is kérgeskezü, de proletárabb a proletárnál: ezek a sinek szellemi munkásai. És tessék elhinni, ezeknek az embereknek a helyzete rosszabb a munkásságénál.

Akinek módjában áll, figyelje meg csak azokat a 60—70 frt fizetésű embereket, akik a munkások felettesei ugyan, de az alantas sokszor meg egyszer annyit keres, mint ők maguk. Milyen sóvár szemekkel nézik ezek a keresetükkel hazabandukoló munkásságot! Csakhogy a munkásság küzd, de nem hizeleg, nem nyal talpat. A munkásság örökösen osztályharcot hirdetett és ezt a harcot rettegik azok, akik mindjárt kokárdára, barrikádra gondolnak.

Hiszen itt a legújabb példa: a fűtők szervezkedése.

Két évig tartott a huza-vona, amíg aztán tudtára adták nekik, hogy nem láttamozzák a fűtők országos egyesületének alapszabá-

lyait. S mikor azután a legvésztérheltebb idők közepette a fűtők kimondták, hogy a munkások szövetségéhez csatlakoznak, akkor nyomban hajlandók voltak számukra alapszabályokat adni. Kettőt is adnának, ha ki lépnének ebből a szövetségből, ahol különben nagyon jól érzik magukat.

Ime, ez a példa is bizonyítja, hogy odafenn komoly ellenfélnek tekintik azokat, akik nemcsak a szavak, de a tetteknek is emberei.

És hogy komolyan veszik odafenn a vasutas proletárságot, viszont amellett szól, hogy az eddig elért sikerek közül érdemeiket szerzett magának.

Odaáltal csak hadd szóljon a nagy dob, hogy ezé meg azé az érdem, a vasutas proletárság jól végzett munka után nyugodtan térhetne pihenőre, ha újabb harcok előtt nem állna. Lehet, hogy keményebb harcok, küzdelmek következnek, mint valaha, de előttünk fekszik a szövetség évi jelentése, amelyből biztatón kacsint elő a jövő.

A helyi csoportok vezetőségeihez.

Helyi csoportjaink vezetőségei részben már áttestek a választáson, részben most kerülnek új választások alá. Ez a funkció szövetségünk tagjai részéről a mai körülmények között oly fontos, hogy messze kihatólag hat szövetségünk jövő életére és fejlődésére. Ha szövetségünk tagjai oly vezetőséget választanak, amelynek minden egyes tagja át van hatva szövetségünk céljától, akkor szövetségünk élni fog és hatalommá lesz.

Helyi csoportjaink új vezetőségi tagjai számára az elmúlt esztendő sok és fontos tanulsággal szolgál. Szövetségünk a múlt évben állta ki tűzpróbáját. Talán egyhamar, de úgy lehet, sohasem lesz a vasutasok részére olyan küzdelmes és nehéz esztendő, amilyen a múlt esztendő volt. Dicséretére legyen mondva szövetségünk tagjainak, hogy ezt a nehéz esztendőt félelem nélkül átküzdötték.

Most, hogy a vihar némi tekintetben elvonult a fejünk felett, szövetségünk helyi csoportjaira új s még az eddiginél is magasabb feladat vár. Ezzel a céllal kell helyi csoportjaink vezetőségeinek teljesen tisztában lenni. Nevelni és tanítani, osztályhelyzetének tudatára ébreszteni, hogy ne csak a dolgozó embert, hanem a jövő feladataira előkészített kultúrlynt lásson önönmagában a modern kultúra katonája: a vasutas. Ha ezen feladatukat csak némileg is betöltik

helyi csoportjaink, akkor tényre válik rajtuk is az a mondás, hogy a jövő történelmében egy munkásegyesületnek nagyobb hivatása lesz, mint a múlt idők háborui dicsőséges hadvezéreinek.

Szövetségünknek megalakulása után a vasutasok ezrével léptek be a napról-napra szaporodó helyi csoportjainkba. Valljuk be őszintén, hogy szövetségünk tagjainak ily gyors fejlődése, nem volt természetes fejlődés. A vasutasok egy közszabadság, mint gazdasági tekintetben úgy el voltak nyomva, hogy minden eszközt, amely látszólagosan helyzetük javítására törekedett, megragadtak. Éppen ezen körülménynél fogva szaporodtak szövetségünk tagjai oly rohamosan és éppen így szaporodtak a többi vasutas szövetségek is. És ma, ha a szaporodás nem is oly nagymérvű, nincs miért keseregünk, nincs mit fájlalnunk. Sőt egyenesen kimondjuk, hogy nekünk örülnünk kell ezen a tényen. Mert nekünk nemcsak taglétszámra, hanem öntudatos emberekre és pedig olyan tagokra van szükség, akiket el nem tántorít semmiféle kedvezmény és semmiféle megfélemlítés.

A helyi csoportjaink vezetőségei legyenek tisztában a múlttal és jövővel. A múltban minden egyes vasutas azért lépett be a szövetségek egyikébe, mert ezen a révén várta egy erkölcsi, mint anyagi helyzetének javulását. Sokat hallhatják szövetségünk helyi csoportjainak élén álló tagtársaink, hogy szövetségünk így meg amúgy nem tett semmit. Ezeknek az öntudatlan vasutasoknak nincs igazuk. Tekintsünk csak vissza egy pillanatra.

Ha a szövetségünk egyetlen egy emlékiratot se terjesztett volna fel, amelyben feltárta a vasutasok bajainak ezreit, akkor is elérte volna a vasuti munkásság azon vívmányokat és eredményeket, amelyekről pár év előtt csak álmában mert gondolni? Elég tanulságos tagtársainkra nézve, hogy míg szövetségünk, míg szervezetünk nem volt, addig az sem volt, aki törődjön velünk. Mihelyst szövetségünkbe tömörültünk, mihelyst egyes panaszaink és sóhajaink tömörülve, közakarattá váltak, volt, aki törődjön velünk. Minden egyes lépést, minden egyes eredményt, mi a múlt tanulságaival bizonyítva, szövetségünk és a szervezkedés erejével küzdöttük ki. Valótlanság tehát, hogy a szövetség nem tett semmit a vasutas munkásokért, hanem ellenkezője igaz, hogy amit a vasutasok jelentékeny része elért, azt mind szervezkedésnek köszönheti.

Ez állt a multa nézve, de a jövőre nézve nem kevésbé fontos feladatai vannak szövetségünk szíjjel ágazó szerveinek, a helyi csoportoknak. Annak a seregnek, amely a sok üldözés, megfélemlítés és lekenyerezési kísérlet után ma is dönthetetlenül áll, tisztában kell lennie kulturtörténelmi feladatával. Mi nem jóléti bizottságunk, mi nem alapítunk közös konyhákat, sem más ilyen sinecura intézményeket. Mi jól tudjuk azt, hogy ilyen intézmények sem közvetlenül, sem közvetve nem szolgálják az összesség érdekeit. Mi nem alapítjuk működésünket a jóléti ingadozó pilléreire. Nem zárkózunk el pillanatnyi segítség elöl, de a valódi életcélunk sem az. Minden egyes helyi csoport vezetőségi tagjának a felvilágosító munkájában nyíltan meg kell mondani, hogy nem önszervezésre alakuló szervezet, hanem a szolidaritás ápolására és fenntartására alapított harci szervezet vagyunk. Aki átérzi ennek a nagy eszmének az óriási fontosságát, az jöhet a táborunkba, minden más cél nálunk csak másodrangú kérdés.

Most, hogy helyi csoportjaink keresztül esnek a közgyűléseken, a legerősebb helyi csoporttól kezdve, a legkisebb helyi csoportokig, ezen csoportokban új és pezsdülő életnek kell kezdődnie. Mindenekelőtt mindenütt egyleti életnek kell teremődnie. Nem elég az, hogy a tagtársaink egyszer egy hónapban eljönnek, vagy más uton eleget tesznek befizetési köteleységüknek. Nem elég

az, hogy a helyi csoportok vezetőségei alapszabályokban megállapított időközökben összejönnek az egyesület ügymenetét megvizsgálni. Haladéktalanul, ismétlem, a legfontosabb és a legszükségesebb teendő, egyesületi életet alapítani. Ha a helyi csoportokban a egyesületi élet lesz, ha tagtársaink helyi csoportokban feltalálják azt, amit fárasztó munkájuk után szellemi szükségletük kielégítésére szükséges, akkor olyan szövetségünk lesz, amelyből a megfélemlítés ezer eszközével, a családok bármely formájával sem lehet a tagtársainkat kicsalni. Nem lesz olyan tagtárs akkor, aki csüggedve járna közöttünk, akiben felülkerekedne az a nézet, hogy a szövetség nem teljesít missziót.

Ha ezt most, midőn a kenyérért való küzdelmünk némileg lecsendesedett, elmulasztjuk, akkor olyan lejtőre lépünk, ahol nincs megállás. Mert ha még minden egyes vasutas is szövetségünknek tagjává válik, akkor sincs értelme olyan szövetségnek, amely nem pótolja azon szükségletet, amely ezer és ezernyi vasutasnak nem adatott meg, hogy az iskolában és a társadalom más egyéb intézményében megtanulhasson. Tanítani, oktatni és nevelni kell tagtársainkat, hogy az igazság tiszta szemüvegén tanulják meg ismerni a mai társadalom félszeg be rendezéseit. Minden helyi csoport vezetőségének módjában áll, hogy ezen célra alkalmas embereket kapjon. És ott, ahol netán ez nem volna módjában, ott a központ mindenesetre ezer örömmel és készséggel fog eleget tenni helyi csoportjaink ezen fontos kérelmeinek.

De van más nagyfontosságú oldala is a szövetségünk helyi csoportjai egyesületi életének. Egy olyan szövetségben, ahol egyesületi élet van, ahol nem pusztán egyletesít játszanak, ott a tagok minél gyakorabbi összejövetelével, a minket egymással összekötő kapocs a *szolidaritás* nemcsak fejlődik, hanem erősödik is. A tagoknak minél gyakoribb összejövele, a mindennapi életbevágó kérdések felvetése és megvitatása a tagokra nézve nélkülözhetetlenné válik, ha ez rendszeresen bevezettetik. Ha tagtársaink szövetségünk helyi csoportjaiban második otthonukat fogják feltalálni, úgy a helyi csoportok olyan fejlődésnek fognak indulni, hogy jöjjön bármily ellen vagy felülről jövő mozgalom, a helyi csoportok rendíthetetlenül fognak állani.

De a jövőben helyi csoportjaink vezetőségeinek *erkölcsi kötelessége, továbbá mindenütt az összekötő kapocsot az összmunkássággal erősebbre fűzni.* Az új Magyarország születése napja előtt nekünk, vasutasoknak, van leginkább reá szükségünk. Most, midőn a közel jövőben Magyarország nagy társadalmi és politikai átalakulás előtt áll, csak akkor érhetünk célt, ha minden cselekedetünkben az osztálytudatos munkásokkal érzünk. Azokat a törvényeket, amelyeket a közel múltban „*nekünk*“, de ellenünk alkottak, csak az osztálytudatos munkásság együttes hatalmával fog majdan sikerülni Magyarország törvénytárából kitörölni.

Mindezeknél fogva kezdődjék helyi csoportjainkban új élet. Nehéz időket éltünk át; a jövő nevelő és oktató mozgalma csekélység ahoz képest.

Ezen a téren várjuk a helyi csoport vezetőségi tagjaitól az irányítást, a vezetést. Ismétlem, mód és alkalom van reá elég bőségesen, csak erős és szívós akarattal legyen meg vezetőségi tagjainkban. Mert hiába lesznek tagjaink, még ha szaporodnak is, ha nem lesznek a szövetség nagy eszméjétől áthatva, ha nem lesznek olyan katonái szövetségünknek, amilyenek a társadalmi osztályharcban öntudatos embernek lennie kell, akkor az egész szövetségi munkájuk és fáradozásuk hiábavaló volt. Nekünk nem tagokra és nem azok keservesen megkeresett filléreire van szükségünk, nekünk a vasutasok öntudatára van szükségünk. Ha egy vasutas a mi soraink közé lép, ott már pislog az öntudat lángja, ezt a lángot kell nektek, vezetőségi tagok, elcseszteni, fard-

ságot nem ismerő munkával, hogy tüzzé váljon, hogy az öntudat tüze szakadatlanul lobogjon, amelynek melege táplál és éleszt a jövő nagy feladatára. Be kell bizonyítani szövetségi életünk fejlesztésével, hogy nem a szövetségnek van szüksége a vasutasokra, hanem ellenkezőleg a vasutasoknak van szükségük szövetségünkre. Az a pár fillér, amivel szövetségünk céljait előmozdítja, azzal önönmaguk céljait mozdítja elő.

Helyi csoport vezetőségi tagjai! Elvállaltok munkástársaitok bizalmából a vezetést, álljatok a sarkotokra és cselekedjétek!

K. P.

SZEMLE.

A farizeus sir.

Az alázatos farkcsóválgatásért pausálét húzó és kegyes támogatásban részesülő farizeus e héten megint előnt egy dézsa könyvet az istvántelki háztelek ügyében. Miután senki sem tagadta, újra élénkelet a nótát azokról az összegekről, amelyet a munkásság határozata folytán az ügyben fáradozók a Máv.-tól kértek és kaptak. De pokoli jellemzésül alacsony gondolkodásának és hűséges fotografiájával a saját jellemének azon kesereg legszivettepőbb módon, hogy a gaz nemzetközies a felvett díjak dacára, mégis „izgató“ cikkeket írnak. *Ez a farizeus képtelen megérteni, hogy valaki pénzért nem adja el magát és munkástársai érdekét.* Ennek a farizeusnak az volna a világ legtermészetesebb dolga, ha azok a bizottsági tagok — akik között melleleg megjegyezve szentkoronások is vannak — miután jogos járandóságukat felvették, most már kussoljanak és legyenek jó fiúk, mint amilyen jó fiú, a felsőbbség örök dicsőségét iparszerűleg zengő derék férfiú ő, a farizeus.

Ez az „alszent“-koronás cikk azonban nemcsak ebből a szempontból aljas, hanem azért is, mert a sorok között pujgatja a kormányt, hogy ne teljesítse a „Vasutas Otthon“ szövetkezet kérelmét. Abszurdumnak mondja a követelést és „derék, józan magyar embereknek“ nevezi a kormány tagjait, ha a kérést nem teljesítik, amiben benne van az is, hogyha pedig teljesítik, akkor a farizeus előtt megszűnnek derék, józan magyar emberek lenni. Ámbár a derék, józan magyar emberek nyugodtan alhatnak; hogyha mégis teljesítik a kérést, akkor a hizelgésből élő farizeusnak ez lesz a derékség és a józanság, mint ahogy eddig sem tudtak még véletlenül, még szándékosan sem csinálni semmi olyat, aminek a farizeus rögtön kalamajkát ne táncolt volna. Mindazonáltal ez a pujgatás alávaló és a farizeus megérdemli, hogy az istvántelki munkásság megvetéssel sujsa érte.

Mert hazugság és bárgyu tudatlanság, hogy a munkásság terve megvalósíthatatlan. Ha a kormány a tervvel szemben ezután is az igazán dicséretes jóakaratot tanúsítja, amelyet eddig tanúsított, akkor meg is lesz, anélkül, hogy az államnak pénzébe kerülne. Az érdekelték ismerik a megoldási módozatot, amelyet természetesen nem üt dobra a „Vasutas Otthon“ igazgatósága. Ha a terv nem sikerül, úgy nem a terv kivihetlenségén, hanem a kormány jóindulatán fog mulni, amit hitvány önzésből sok száz derék munkás kárára oly melegen óhajt a farizeus.

Egyébiránt konstatalnunk kell, hogy a farizeus ma már csak kivihetlenné mondja a tervet, holott a multkor még olyannak tüntette fel, mint amelyet a vezetők pénzért elárultak. Talán észrevette magát a jó gyerek, hogy ezzel a hitvány rágalommal a kormányt is meggyalázza, feltételezvé róla, hogy az ilyen erkölcstelen, gaz vásárra is kapható. De jó pubi, az isten szerelméért, vigyázzon magára, hiszen az is gyausítás a felsőbbséggel szemben, ha azt feltételezi róla, hogy kivihetlenné építési terv részére 800.000 koronát előlegezett. Mert hogy erre előlegezte a kor-

mány a telkek vételárát, arról a tudomást könnyen kikuncsoroghatja magának, hiszen az összes magas ajtóküszöbök előtt otthonos.

Ezzel mi is befejeztük volna ezt a témát, amelyet oly teli tudóval szeretett volna fel-fújni a farizeus. Az istenért, kimélje a tüdejét, szent férfi! Aki oly szenvedélyes dicshimnusz-énekes, mint ön, annak — gróf Batthyány szakállára mondom — szüksége van a tüdejére.

Amit a szentek irnak.

Elvégre is, nem lehet célunk a „Vasutas-szövetség“-gel végnélküli polémiába bocsátkozni. Nehéz is volna ez, mert a „Vasutas-szövetség“ mindig egyébre válaszol, mint amit kérdeznek tőle.

Az utóbbi számban hasábszámra rohan ki ellenünk, de abszolút semmit sem mond a sorokban. Üres szószaporítás az egész, se füle, se farka. Csak hogy ezek a sorok nem nélkülöznek némi humort. A héten a soproni kerület gyűléséről a következőképpen ír:

„A gyűlés végül elhatározta, hogy tömegesen bejelenti marhaállományát a szövetségi biztosító intézetnél.“

Hogy ehhez mit szólnak majd a soproni szentek, nem tudjuk. Amiként eddig azt sem tudtuk, hogy a szentkoronás gyűléseknek marhaállományuk van.

Hogy utazik a munkás?

Rosszul. Nagyon rosszul. Tessék csak elképzelni, hogy már hajnali 3—4 órakor, a sötét falvak árkaibokrain kell keresztültörtetnie, hogy idejében az állomásra érjen. Mikor aztán odaér, látja csak, mennyire hiábavaló volt a nagy loholás: — a vonat késik. Kénytelen behuzódni a hideg elől a fűtetlen várótermekbe. Ide-oda tipeg-topogás közben azután megérkezik a vonat, természetesen zsufoltan. Még a perronok is tömve vannak. Hát ilyen vonatokon azután cseppet sem kellemes utazni. A megbetegedések javarésze is innen származik. Ahelyett, hogy a munkásnak alkalma volna, legalább leülhetni, az 1—2 óra hosszát tartó ut alatt egyet-egyet szunyókálni, ehelyett bizony fagyoskodnia kell óraszámra. Egyik-másik az élelmesebbek közül úgy segít magán, hogy bebujik valamelyik másodosztályú kocsifolyosójára. Na hiszen, van is ilyenkor hadd el hadd. Főkalauz, állomásfőnök egyesült erővel támadnak az illetőre. Szó-szót követ s a dolog vége az, hogy a munkást feljelentik.

Talán lehetne segíteni ezeken az állapotokon? Avagy ez is anyagi áldozatokkal jár? Avagy nem érdeke a vasutnak, hogy minden munkása pihent erővel és nem agyonfázva, agyongyötörve érkezzék munkahelyére? Intézkedést kérnénk, de még a „tél folyamán“.

A Dv. mozgóörök

helyzetéről nyújt fogalmat ez az egyszerű levél, a melyet ugyancsak egyszerű írója hozzánk beküldött:

Tekintetes szerkesztőség!

Szíveskedjenek helyt adni azon szomorú helyzetünket ecsetelő soraimnak, amelyekben feltárom helyzetünket.

Mi mozgó pályáőrök csak nagy ritkán részesülünk abban a szerencsében, hogy 8—10 évi szolgálat után őrházhoz juthatunk.

Öt évig kell gyakornokoskodnunk s ha végre kineveznek bennünket, akkor is még 3 évvel megtoldják a szolgálatunkat, amíg a véglegesítést megkapjuk.

A szolgálatunk ecsetelése eleget fog mondani, felesleges, hogy még ehhez hozzátegyünk valamit.

En már 8 éve vagyok mozgó pályáőr és a szolgálatom naponta 18 óra.

Ezen idő alatt kell 1806 kilométer vonalrész bejárni s 5 éjjel egyedül vonalbiztonsági szolgálatot teljesíteni. 16 vonalrész kell gázolni.

Azt hittük, hogy karácsonyra majd megszállja az Igazgatóságunkat a jólélek s juttat

nekünk is valamit azokból a milliókból, amelyeket a mi szorgalmunk s odaadásunknak köszönhet az intézet, de reményeinkben, sajnos, csalódtunk!

Rendelet, amely nyomoruságot hoz.

A múlt év utolsó havában rendelet jelent meg, amely a künlakási engedélyt korlátozza. Ugyanis ezentul csak azoknak szabad Budapesten kívüli területen lakni, akik a rendelet megjelenése előtt is künt laktak. Ujabb engedélyt többé nem adnak senkinek.

Ez a rendelet arcuclsapása az emberi jogoknak és emlékeztet bennünket a jobbágy-ság korszakára, akik földesuraik engedélye nélkül nem változtathatták lakhelyüket.

Ez a rendelet nem jelent egyebet, mint nyomoruságot azokra, akiket sujt.

Ilyen rendeletet csakis akkor volna jogában a Máv.-nak kiadni, ha kellőképp gondolkodna a munkásai megélhetéséről.

De amidőn 240—260 korona napibérből kell tengődniük a kocsitisztítóknak is például a keleti műszaknál, akkor bizony erkölcstelen dolog arra kényszeríteni ezeket a szegény embereket, hogy itt lakjanak ebben a nyomorusággal és piszokkal telt fővárosban.

Mondják ki, hogy nem adnak több szabadjegyet, de megtiltani a künlakást, ez már a hatalommal való visszaélést jelenti.

Különb lesz, jönni fog még idő, amidőn örülni fognak, ha kapnak munkást és megérjük, hogy gyorsvonatu jegyet is rendelkezésre adnak a vidéken lakó munkásoknak, csak hogy a Máv.-hoz jöjjenek.

Rektifikáció.

A szentkoronás szövetség nemrégiben közös konyhát nyitott, hogy tagjai „olcsó“ étkezésre tegyenek szert.

A közös konyha működése elé természetesen kíváncsisággal vegyes érdeklődéssel tekintettünk mi is, a közönség is.

Érdeklődésünket a „Független Magyarország“ című lap elégíti ki a január 10-iki számában, amelyben tudtul adja mindenkinek a szent konyha csendes kimulását.

Igaz ugyan, hogy a 11-iki számában „egy tag“ — tehát nem a vezetőség — tagadja a kimulást, azonban az a tény, hogy a felügyelő bizottság teljes számban leköszönt, azt bizonyítja, hogy a szentek sehogys boldogulnak a jóléti intézményeikkel. Kudarcot vallottak a tehenek és árvák közvetítésével is, mert a tehenek kevés tejet adtak, az árvák pedig keveset kaptak. Talán legjobb sikert a nyomda megvételével érték el a szociális alkotások terén?

Mit kaptam én fizetésrendezésül?

Tisztelt Szerkesztő ur!

Kérem szíveskedjék kinyomatni soraimat. Aláírtam ugyan egy rendeletet, amely szerint kiléptem a lapbizottságból, de azt aláírtam bátran, mert oda soha be nem léptem. Ezen aláírás hiteles tanúsága szerint kiléptem a szabad szervezetből is és most csak a nem szabad szervezetnek lehetek tagja. A vasutasoknak ugyanis van nem szabad könyvecskéjük, miért ne lehessen nem szabad szervezetük is?

Azonban mindezeket tudja a t. Szerkesztő ur, most hadd tudja meg a t. Szerkesztő ur, ki vagyok én, aki e sorokat írom. Én is, nem valaha hajdanában, nem is régen, tapsoltam, éljeneztem annak a sokkezű szentnek, aki a vasutasokat, állami tisztviselőket, dijnokokat, és most a hajósokat boldogítja szárazon és vizen. Azt hiszem, hogy ennek a százkezű szentnek már szük Macedonia, szük a szárazföld, mert el megy vizre, hogy szárazra vetkeztesse a még hiszékeny hajósokat.

De térjek már a dologra. Én is bámultam e százkezű szentet, midőn a Szent Koronás Szövetség vezetőségi ülésén másfél órás beszédet vágott ki a fizetésrendezés alkalmával. Hogy lobogott a szakála, hogy verdeste a mellét, midőn beszéde végén a

fizetésrendezésről szóló törvényjavaslatot oda vágta az asztalhoz, hozzá fűzve: beszélhetnek akármit, a fizetésrendezés mégis itt van. Hát bizony ott volt, bár ne lett volna ott. Mig ott nem volt, küzdöttünk, agítáltunk és harcoltunk, és isten bocsáss! még a százkezű szentért is lelkesedtünk. Oriási, alig kimondható számadatokban közölték a lapok, hogy a nemzeti kormány mennyi áldozatot hozott a vasutasokért. Szinte kábultam a számadatoktól, szinte szédült a fejem a sok statisztikai és besorozási adattól. De most már, t. Szerkesztő ur, nem szédülök, mert olyan könnyen ki lehet számítani, hogy mit kaptam fizetésrendezésül.

Hadd lássa a t. Szerkesztő ur, hogy én tudok számolni. Egyezerkétszáz koronás fizetésben részesültem a tulipános kormány rendezése előtt, — most tehát a rendezés után van 1400 koronám, amit a régi törvény szerint ugyanis tíz hónappal később megkaptam volna. Azért, hogy tíz hónappal előbb léptem elő, azért kellett nekem azon százkezű szentnek, akinek, mellesleg mondva, mellékfoglalkozása gróf is, tapsolnom és éljeneznem.

A t. Szerkesztő ur azt fogja erre felelni: ezt nem vette ön azonnal észre? Hát ki vehette volna észre, mikor a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat nyomtatott betűkben kért és kapott a törvényhozástól felhatalmazást arra nézve, hogy az 1200 koronás alkalmazottak közül 2050-et sorozzon be az 1600 koronás rangsorba. Már pedig én jóval alul voltam statusomban a 2050 számon alul. Azt hittem, hogy talán csak reám nem került a sor, vagy kifelejtettek, de rájöttem, hogy mind a 2050-et kifelejtették. Kétezerötven embertől megvontak 200—200 koronát, ami 41.000 koronát tesz ki. Hát kérdem én, hová tették ezt a negyvenegyezer koronát, talán odaadták megint a lepusálózott sajtónak?

Azt mondják, t. Szerkesztő ur, az én kilépéstől elkésett kollégáim, hogy a Szent Koronás Szövetség memorandumot terjesztett fel a miniszterhez e sérelem tárgyában. Hát ha csak memorandum utján érhetnek el valamit, akkor minek nékik a százkezű gróf, aki törvényhozó is? Hát a gróf urnak nincs szava a parlamentben, a pártkörben? Neki nem szabad kérdőre vonni a miniszter urat, hogy miért nem hajtotta végre a törvényhozás akaratát? Hát a gróf urnak nincs a képviselőházban interpelláló joga? Hát nem lehet szétválasztani a politikust a vasutastól? Ha nem, akkor Ön, gróf ur, olyan valótlan mondott, amit a Nemzeti Kaszinó alapszabályai nem engednek meg. Gróf ur! Nem látja az erdőt a fáktól? Sok az Ön hivatala, de kevés a vágott dohánya! Ön ma vasutas-, állami tisztviselő-, dijnok- és hajóselnök, holnap megválaszthatják a toronygombaranyozók is és a hazafias hullamosók elnökének, mert olyan szédületesen ferdíteni csak olyan szédületes magas körökben tudnak, ahol Ön honol.

Igy nézünk ki, t. Szerkesztő ur, az agyon-dicsért fizetésrendezéssel. Tíz hónappal előbb kaptam 200 koronát, ebből egy évig felét a nyugdíjintézetnek adom, az adóm több lett, a Máv. a szén árát 25 százalékkal fel-emelte, ha jó összeadom, nem veszek a havi többleten valamire való jó nadrágot. Az Allah növecsse meg a gróf urnak a szakállát! Kivánom neki, hogy legyen még százszor annyi egyesületben elnök, akkor majd csak felvilágosodnak az emberek.

Maradok a Szerkesztő urnak őszinte hive
B. B., állomásfelügyelő.

Mi, . . .

Aki a fenti szócskát olvassa, szinte hozzá gondolja a többit: isten kegyelméből Ausztria császára stb. stb. Itten alább leközlünk egy szivhezható, könnyekre indító felhívást, amely szintén „Mi“-vel kezdődik, jelöl az emberi hiúságnak, utánzásaképpen a hatalmasoknak.

Mert hát ezt a röpiratot, ha mindjárt „Mi“-vel is kezdődik, még is csak gyenge

legények fogalmazták, akik még az „elnök-igazgatót” is „igazgató-elnök”-re ferditették, annyira hozzá vannak szokva a ferditéshez.

Különböben lássuk a felhívást:

Főműhelyi munkástársak!

Mi, az északi főműhely hazafias tünnepegyt rendező állandó harmincas bizottsága tizhónapi becsületese és önzetlen munkánk által megszereztük a felsőbbbségünknek elismerését és bizalmát. Ezt megjutalmazandó, a nagyméltósága Ludwig Gyula igazgató-elnök úr, saját kérelmünkre egy nemzeti szintű zászló beszerzését a szárnyaskerek-jelvénynyel engedélyezni, s körré alakulásunk előmunkálatai költségeink fedezésére 200 korona segélyt nyújtani kegyeskedett.

Az önzetlenség tiszta érzetével fordulunk hozzátok, mint magyarokhoz, fogadjátok szívesen leadott tag- és zászlógyűjési iverket, csoportosuljátok körénk, kik veletek érezzük az élet terhét, de azt elviselhetővé tenni csak magyar mivoltunk megőrzése mellett akarjuk.

További intézkedésre is maradtunk

hazafias üdvözléssel

A harmincas bizottság.

Engedje meg a tisztelt bizottság, hogy szerény észrevételeinket megtegyük.

A papíros türelmes, különösen az a papíros, amely a „Vasutas Szövetség” nyomdájából kerül ki. Erre könnyű rányomni „a tiz hónapi becsületese és önzetlen munkát”. Azt azonban elméltóztattak hallgatni, hogy mi volt az a „becsületese és önzetlen munka”.

Megmondjuk mi. Az Önök munkástársainak denunciaciója a hazafiság örve alatt. Alig hisszük, hogy az elnök-igazgató ur 200 koronájával ezt jutalmazta volna meg. Talán inkább a „hazafias működést”. Mert ilyen irányban is működtek.

Tessék csak bekukkantani az északi főműhely ama helyiségébe, amelyet két nagy „00”-val szoktak megjelölni. Az itten található pódiumszerű magaslaton tart Hótye művezetőaspiráns szabad előadást Kinizsiről, Szent Imréről meg a többi dicsőkről.

Nem találja tisztelt 30-as bizottság, hogy hazafiságot arról a helyről hirdetni kissé profán vállalkozás? Mint amilyen gyalázatos, hogy a nemzetnek trikoloját önző céljaik előmozdítására használják.

És különös dolog, hogy éhező vasutasok részére nem szabad gyűjteni, de erre a célra igen.

Hát mi, a „hazátlan bitangok”, tiltakozunk az ellen, hogy a nemzeti lobogót, ilyen célra felhasználják. Minden utcasarki kocsináros piros-fehér-zöldre festeti a paláncját és kitűzi a nemzeti lobogót — cégerül. A „harmincas bizottság” is ezt teszi, bemocskolja, azt a lobogót, amelyet épp úgy tisztelnie kellene, mint bármely más nemzetét.

És mindez a felsőbbbség védelme alatt történik. Mi megvagyunk győződve arról, hogy az északi főműhely munkássága méltó választ ad majd a „magasabb koldulóknak”. A denunciació seregből kikerült „harmincas bizottság” pedig 10 hónapi működése alatt teljesen megérett arra, hogy az ebek harmincadjára jusson.

Karácsonyfa-ünnep Kassán.

Különös véletlen, hogy amidőn a „Vasutas Szövetség” tudósítást közöl a lefolyt karácsonyfa-ünnepről, ugyanakkor mi is levelet kapunk Kassáról, amelyben az ünnepség előzményeit ecsetelik.

Sokkal érdekesebb ez a levél, semhogy ide ne iktatnók egy részét:

Mert hogy a kassai karácsonyfa-ünnepet kieifrázzák, hát az mégis csak vakmerőség! Én megírom, hogy miként ment végbe és ha mindjárt csak egy vasuti hordár is vagyok, de mégis elpirulok, amikor olvasom, hogy ennyire meg annyira, örömet és megelégedést csináltak a szegény vasutasoknak.

Már novemberben megkezdték a gyűjtést karácsonyi ünnepekhez és még a legszegényebbek is adakoztak 60—100 fillért, össze is gyűlt valami 170 korona. Akkor azután meghívtuk szeretett főnökünket karácsonyfa-anyának. Persze egy pár hivatalnok ur már spekulált arra, hogy a főnök ur felesége ad legalább is 20 frtot,

(de nem adott), hogy annál többet vegyennek a szegényeknek. Vettek sok játékot az urak, szépeket is, még hozzá a védőanya gyermekének is egy értékesebb babát, amit a nagyságos asszony mindjárt oda is ajándékozott egy más anya gyermekének. A játékokat pedig legnagyobbreszt szintén a hivatalnok urak gyermekei kapták, pedig a hivatalnok urak sem adtak egy fillért a gyűjtő ivhez! Most meg azt írják, hogy 14 gyermeket felruháztak stb.

Hát bizony, urak, az könnyű dolog a szegény ember rovására meg zsebére magukat jószivűeknek feltüntetni! Erről a karácsonyfáról bizony sokat lehetne írni, de jobb lesz, nem beszélni róla, mert csak fájó sebeket tépnénk újra fel. Mert olyan családnál, ahol bizony a legjobban megérdemelték volna a kis meleg ruhácskát a gyerekek, nem kaptak semmit, kaptak híres kártyajátékosok, meg akik nem voltak megszorulva!

Higye meg, tisztelt szerkesztő ur, hogy nagyon sok bajunk van nekünk. De nem igen tehetünk semmit, mert itt a szegény embernek nincs igaza, meg szószólója. Én 23 év óta vagyok már a vasutnál és nagyon sokat tudnék beszélni azokról a bajokról, amit itt kigyógyítani kellene. Sok dolgot agyonhallgatunk, mert a „testvériség” úgy kívánja.

De most, mivel az ujságjokban szóvá tették a podgyászfordárok helyzetét, hát mégis csak rászántam magam, hogy egy pár sorban kipanaszolom magam a szerkesztő urnak.

A mi napszámunk 1.20 korona és gyakran megesik, hogy nem igen tudunk hozzá bővítést keresni, mert hát amióta átmenő kocsik járnak, a hordárra is kevesebb szükség van. A „tömerdek” amerikaiak pedig maguk hordják a podgyászaikat.

Most pedig kérem a tisztelt szerkesztő urat, tessék ez mind megírni, hogy a mi sorsunkon is segítsenek valamit, mert az élet itt is nagyon drága és már alig bírjuk.

J. F.

Automatikus béremelést, 9 órai munkaidőt!

Ez a kívánság hatja át a vasuti munkások tizezreit.

Taggyűléseken, értekezleteken vitatják ennek a kívánalomnak a jelentőségét és jogosságát.

A munkások ezrei érthető várakozással tekintenek a miniszter döntése elé ebben a kérdésben.

Kíváncsian várjuk mi is, hogy vajjon egy Kossuth Ferenc fel fog-e emelkednie a szociális érzék terén arra a nivóra, amelyre a porosz junker miniszter emelkedett.

A vasuti munkásság ígéretet nyert a volt kereskedelmi minisztertől, a munkaidő meg-rövidítésére vonatkozólag.

Ennek az ígéretnek a megvalósítását várják a vasuti munkások attól a minisztertől, aki nemcsak a hatalmat, hanem az erkölcsi kötelességnek teljesítését is átvette elődjétől.

Ami az automatikus béremelést illeti, ez a kívánalom részben teljesített.

Ha tehát a kereskedelmi miniszter nem akar kivételt tenni a műhelyi ipari munkások hátrányára, akkor tartsa a leg-sürgősebb feladatának: *a műhelymunkások részére is megadni az automatikus béremelést.*

Beláthatják odafent azt a tarthatatlan állapotot, hogy a munkások egy része hosszú éveken keresztül nem részesült béremelésben, másrésze azonban indokolatlanul (ha csak a protekciót nem fogadjuk el indoknak) sűrűn részesült ebben az áldásban. Ha belátták, hogy mire vezet ez, milyen depressziót gyakorol a munkások lelkiületére, azt hisszük, hogy felesleges ezt fejtegetnünk, amidőn éppen ennek a megszüntetése céljából rendeltetett el az automatikus béremelés.

Nem szabad, mert nem igazságos, hogy ettől a kedvezménytől a műhelyi ipari munkások elessenek!

Ki állapítja meg a járadékot?

A példa kedvéért vehetünk akármilyen nevet, mondjuk: Kiss Péter. A mestersége is egyre megy. Lehet akár kőfaragó. A fő dolog, hogy nem a Máv. szolgálatában állott. Kiss Pétert baleset érte. A munkaadója megfizette érte a balesetbiztosítási járulékot, joga van tehát járadékra, kártalanításra. Ezt a járadékot az Országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosítási pénztár igazgatósága állapítja meg, aszerint, hogy Kiss Péter keresetképesége hány százalékot csökkent. És Kiss Péternek nagyobb kártalanítást fognak megszavazni, ha a félkarja veszett oda, mintha csak 3 ujját vesztette volna el. Ez eddig érthető is. De ha Kiss Péter történetesen a Máv.-nál dolgozik, akkor nincs baleset ellen biztosítva. Akkor legfeljebb a nyugbérére tarthat igényt, feltéve, hogy tagja a nyugbérpénztárnak.

A Máv. ugyan azt állítja, hogy akinek a nyugbére nem volna akkora, mint amilyen kártalanításra a törvény értelmében igényt tarthat, annak a nyugbérrel felüli összeget a saját üzleti számlájából fizeti ki.

Ugy ám, csakhogy mekkora lesz ez az összeg? Ki fogja ezt megállapítani? A Máv. munkás nincs baleset ellen biztosítva, tehát nem az Országos pénztár fogja megállapítani, hanem? Hja, ezt ma még Kossuth-Szerényi urak sem tudják! Valószínűleg a Máv. maga lesz a bíró. A Máv. maga fogja megállapítani, hogy neked ennyi, neked annyi jár. És hogyha ez így lesz, hát akkor előre tudjuk, milyenek lesznek ezek a járadékok.

Mindezeket pedig azért írjuk, mert a „Munkásbiztosítási Közlöny” e heti száma a következő rendeletet hozza:

3212/1908. sz.

Valamennyi kerületi munkásbiztosító pénztárnak.

Az érdekeltek részéről már több ízben panasz merült fel aziránt, hogy a baleseti segélyek és járadékok késedelmesen vagy egyáltalán nem folyósítatnak, sőt meg sem állapítatnak.

Az ilyen késedelmes eljárás nemcsak hogy meg nem felel a törvény intencióinak, hanem ellenkezik annak kifejezett rendelkezéseivel s ennél fogva a hivatal utasítja a kerületi munkásbiztosító pénztárakat, hogy a jövőben szigorúan alkalmazkodjanak az 1907. évi XIX. t. c. 88. §-ának rendelkezéseire és az előfordult balesetekre vonatkozó adatok megszüretése, illetőleg sürgős beszerzése után haladéktalanul intézkedjenek saját hatáskörükben a törvény 70. §-ának 1. pontjában körülírt betegségi segélyek megállapítása és folyósítása, valamint az esetleg szükséges temetkezési segély megállapítása és kifizetése iránt.

Az ideiglenes járadék mindenesetre oly időben állapítandó meg és folyósítandó, még pedig havonként előre (T. 93. §), hogy a csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen sérült azt táppénz hiányában késedelem és halasztás nélkül felvehesse. (T. 70. § 2. pontja és 88. § harmadik bekezdése.) A temetkezési segélyek abban az esetben, ha az elhalt betegség esetére is biztosítva volt, legkésőbb a halálozást követő napon (T. 55. §), ha pedig az elhalt csak baleset esetére volt biztosítva, legkésőbb a megállapító határozatot követő 24 óra alatt fizetendő ki. (T. 93. §.)

Az állandó járadékok megállapítása és folyósítása az Országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár igazgatóságának hatáskörébe tartozik (T. 88. § második bekezdése), mihez képest az előfordult balesetekre vonatkozó iratok az ideiglenes járadék, illetőleg temetkezési segély megállapítása után további megfelelő eljárás végett haladék nélkül a nevezett igazgatósághoz terjesztendők fel.

Dr. Mentsik s. k.,
másodelnök.

A laktanyák.

Ha jól tudjuk, a Máv. a budapesti nemzetközi munkásvédelmi kiállításon, a munkásvédelem terén szerzett érdemeiért, nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Nem keressük most azt, hogy a zsüri ítélete szerint megérdemelte-e a Máv. vagy nem, de akár milyen elfogult is volt ez a zsüri, az az egy bizonyos, hogy ha a Máv. vonatkísérői és pályafentartási laktanyáit látták volna, bizonyára nem aranyérmel ítélték volna oda a Máv-nak.

Mert nemcsak azokat kell tekintenünk munkásvédelmi intézkedéseknek, amelyek a munkást esetleges balesetek ellen megvédik, hanem mindazon intézményeket is, ahol a munkás dolgozik, de különösen, ahol megpihen. Ezeknek az intézményeknek is olyanoknak kell lenniük, hogy a munkás, a vasuti alkalmazott fárasztó és nehéz szolgálata után megtalálja benne az egészségügyi követelményeknek megfelelő pihenőt.

Sajnos, a Máv. laktanyáiról mindent lehet mondani, csak ezt nem. A legprimitívebb egészségügyi követelményeknek sem felelnek meg, és ott, ahol lakásügyi rendszabályok vannak, ott a Mávot, ha ezen laktanyákat vizsgálják, bizonyosan pénzbírságban marasztalnák el. Csak az a baj nálunk, hogy aki ezen lakás- és egészségügyi viszonyokat vizsgálja, az is állami alkalmazott és a saját portáján nem csinál vizitét. Ha a fővárosban például a házbéruzsorát nyögő szegény embernél egy lakóval többet találunk, rögtön kilakoltatják, ráadásul még meg is büntetik. Amit nem szabad a szegény embernek, azt szabad a hatalmas és gazdag Máv-nak.

Tekintsünk csak be egy ilyen Máv. laktanyába. Nézzük csak, hogy milyen is egy pályafentartási munkáslaktanya. Marchegg-től Brassóig mindenütt egy-egy deszkátakolmány, ahol egymás hátán fekszik ötven-hatvan ember. A szegény pályafentartási munkás, aki nincs külön hálószobához szokva, csak eltűné ezt, de ráadásul beesik az eső, a szél pedig szerenádot füttyül.

Nem tudjuk, a Máv. t. főorvosa járt-e már ilyen laktanyában, de ha nem járt, a Máv. egészségügyi és munkásvédelme érdekében, kérve kérjük, tegyen egy rövid látogatást — váratlanul. Ha tanácsunkat követi a t. főorvos ur, tudjuk, hogy főmobb idegzete van, megfelelőleg érzéketlenítse szaglászati érzékét, mert lehetetlen, hogy saját lábán és nem valamelyik erősebb idegzetű kartársa segítségével jön onnan ki. Nem a Máv., hanem az ország közegészségügyi állapotának szégyenfoltját képezik ezek a laktanyák. Hihetetlen, hogy a huszadik században, egy kulturállamnak nevezett államban, annak saját intézményében ilyen laktanyákba kényszerítsenek egészséges embereket. Hol van ilyenkor az országos közegészségügyi tanácsa a fővárosnak? Hol van a kerületi elöljáróság? Lehet-e behunyt szemmel, hideg közönnnyel nézni, hogy egészséges emberek mennek tönkre, hogy ragályos betegségek terjesztői és hurcolói lesznek? Nincs a Máv-nak egy pár nyomorult forintja alkalmazottainak sürgető egészségügyi követelményeire? Ugy tudjuk, hogy most a hirlapírók és egyéb éves szabadjegyek tulajdonosai szabadjegyükért huszonnégy koronát tartoznak fizetni.

Miután Magyarországon elég sok olyan boldog ember van, aki szabadjegyet kap, nem lehetne ezt az elég tekintélyes összeget tisztességes laktanyák építésére fordítani? Ne várjon a Máv. arra, míg lefényképezünk egy ilyen laktanyát, hogy közszemlére állítsuk ki.

A vonatkísérői laktanyák sem különbek. Csak annyi a különbség, hogy minden embernek van egy ágya és hogy nem olyan zsúfoltak a szobák. Azonban ha van is egy-egy embernek ágya, de egy és ugyanazon ágyat huszonnégy óra alatt két-három, sőt sok esetben négy ember is használja. Még ki se hült az ágy a felkelő vonatkísérőtől, már is más fekszik bele, hogy kész beteg-

séget szerezzen. Ha benézünk a nyugdíj-intézeti nyolcház és a ferencvárosi pályaudvar laktanyáiba, ha azok berendezéseit és beosztásait megvizsgáljuk, szinte hihetetlennek találjuk, hogy még oly fáradt testű és idegzetű emberek, mint a vonatkísérők, itt pihenni tudjanak. De nem is nevezhető ez pihenésnek, hanem a nehéz szolgálatban teljesen kimerült test vergődésének. A laktanyák beosztása olyan, hogy egyik csapat a másikat pihenésében kénytelen zavarni; a laktanyák legtöbbször olyan területre van építve, ahol éktelen zsvaj és lárma uralkodik. Például a Budapest-ferencvárosi laktanya közvetlenül az ugynevezett élőállat-vágány mellett van; itt az állatok — mintha ösztönszerűleg éreznék, hogy a vágóhidra kerülnék — adják az alváshoz és pihenéshez cseppet sem kívánatos altató dalt. Ennyiben adjuk képét a Máv. laktanyái egészségügyi berendezéseinek.

Mint a kereskedelmi miniszter költségvetésében olvassuk, a Máv. egészségügyi szolgálata reformra kerül. Nem tudjuk, találnak-e az illetékes körök a laktanyák és az egészségügyi szolgálat között összefüggést, — ha nem, jó lesz megkeresni.

A Máv. t. főorvosának pedig szíves figyelmébe ajánljuk néhai dr. Cséri János, orvosi tanácsadó tanulmányát e kérdéstről. Vagy ha a gyakorlati életben akarja látni a kérdés megoldását, menjen el az osztrák határra, lát ott olyan laktanyákat, amelyeket embereknek készítettek. Sürgős ez a dolog nagyon, sürgősebb, mint bármely más egészségügyi reform. Mert mit ér a „reform“, ha a Máv. alkalmazottainak egészsége még sem javul?

Minden céltudatos vasutasnak kötelessége a Magyar Vasutast terjeszteni.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK:

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16, I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Közgyűlési meghívó.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége 1908. évi február 2-án és 3-án Budapesten VII., Thököly-ut 56. sz. alatt, a vasmunkások szövetség termében tartja

II-ik évi rendes közgyűlését.

Napirend:

1. A központi vezetőség jelentése.
2. A felügyelő választmány jelentése és a felmentvény megadása.
3. Új vezetőség megválasztása.
4. Indítványok.

A helyi csoportok képviselete az alapszabályok értelmében a következő módon határoztatik meg: Minden egyes helyi csoport vagy befizetőhely 50 tagig egy küldöttet küld ki. Minden 50-en felüli töredék ugyan csak egy küldött küldésére jogosít. Oly csoportok, amelyek több küldött kiküldésére vannak jogosítva, mandátumaikat egy küldöttre is átruházhatják, de háromnál több megbizatással egy küldött sem bírhat.

Minden helyi csoport annyi szavazattal bír, ahány küldött megválasztására jogosítva van. A küldöttek számát azon tagok száma határozza meg, akik után a közgyűlés egybehívása előtti hónapban a járulékok a központba beküldettek.

A helyi csoportok két héttel korábban kötelesek a központi vezetőséget a küldöttek számáról értesíteni, hogy azoknak a megbízólevél elküldethessék. A napirendre vonatkozó indítványok legalább 8 nappal előbb írásban beküldendők a központi vezetőséghez.

Pásztly Károly,
titkár.

Kiss Miklós,
elnök

A helyi csoportok közleményei.

Közgyűléseket tartanak a következő helyi csoportok:

Január hó 16-án, este 7 órakor, *Rákos-vendező* (Dévényi-ut 6).
 „ „ 17-én, este 1/2 6 órakor, *Budapest—Keleti* (Thököly-ut 30).
 „ „ 18-án, este 7 órakor, *Temesvár* (3 nyul vendéglő).
 „ „ 18-án, este 7 órakor, *Budapest—Északi* (Kőbányai-ut 39).
 „ „ 18-án, szombaton, este 7 órakor, *Érsekújvár* (Vásár-tér).
 „ „ 18-án, d. u. 3 órakor, *Sziszek* (Zrinski-vendéglő).
 „ „ 18-án, este fél 7 órakor, *Zólyom*.
 „ „ 19-én, d. u. 3 órakor, *Szeged* (7 választó).
 „ „ 19-én, d. u. 2 órakor, *Dés* (Nagyfa-vendéglő).
 „ „ 19-én, d. e. 10 órakor, *Kecskemét*.
 „ „ 19-én, d. u. órakor, *Dunapart—Ferencváros* (Soroksári-u. 18).
 „ „ 19-én, vasárnap, d. u. 2 órakor, *Versec* (Rákóczi Ferenc-u. 43).
 „ „ 26-án, d. u. 2 órakor, *Siófok*.
 „ „ 26-án, este 7 órakor, *Lelle*.
 „ „ 26-án, *Orsova*.
 „ „ 26-án, *Karánsebes*.

Az összes közgyűlésekre a központ küldötteket fog küldeni.

A Keleti helyi csoport január hó 17-én, este 1/2 6 órakor tartja közgyűlését Thököly-ut 30. szám alatti helyiségében. Kéretnek a tagok minél számosabban megjelenni.

Továbbá felkéretnek a tagok, hogy akiknél könyvtári könyv van, azt 11-ig okvetlen hozzák be, könyvtári ellenőrzés végett.

A bizalmiférfiak felszólítatnak, hogy január 4-ig okvetlen számoljanak le.

A kecskeméti helyi csoport január 19-én d. e. 10 órakor közgyűlést tart, melyre a vidéki tagokat is meghívja a vezetőség.

A verseci helyi csoport e hó 19-én tartja közgyűlését. Minden tagtárs ott legyen. Aki járulékaival 3 hónapon át elmarad, azt a tagok sorából törölnék.

Az új-zsolnai tagokat arra kérjük, hogy tagkönyveiket azonnal adják át a bizalmiférfiaknak ellenőrzés és lebélyegzés végett.

A temesvári helyi csoport 1908 január hó 18-án, szombaton, este 7 órakor tartja *rendes évi közgyűlését a 3 nyul vendéglőben*. Ötvös-utca 60. szám alatt, melyre a tagok teljes számban való megjelenésre kéretnek fel. A közgyűlésen a központ is képviselteti magát.

A siófoki helyi csoport folyó hó 26-án, d. u. 2 órakor tartja *rendes évi közgyűlését Fő-utca 13. szám alatt*, amelyen a központ is képviselve lesz. Egyben felhívja a csoport vezetősége a hátralékos tagokat, hogy járulékait minél előbb rendezzék, mert ellenkező esetben a taglétszámból töröltetni fognak.

A lellei helyi csoport január hó 26-án, este 7 órakor tartja közgyűlését, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

A sziszeki helyi csoport január hó 18-án, d. u. 3 órakor a Zrinski-vendéglőben tartja *rendes évi közgyűlését*. Minden tagtársnak erkölcsi kötelessége megjelenni.

A zólyomi helyi csoport folyó hó 18-án tartja közgyűlését.

Az orsovai helyi csoport folyó hó 26-án, délután tartja közgyűlését, amelyen a központ is képviselve lesz.

A szegedi helyi csoport folyó hó 19-én, délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését.

A karánsebesi helyi csoport folyó hó 26-án, délután tartja közgyűlését.

A dunapart—ferencvárosi helyi csoport folyó hó 19-én, délután 4 órakor tartja *rendes évi közgyűlését a Soroksári-ut 18. sz. alatti Franke-féle vendéglőben*.

A szombathelyi helyi csoport hivatalos órái: vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 11 óráig; minden csütörtökön este 1/2 7 órától 9 óráig. Minden hó utolsó hetében vezetőségi ülés.

A sátoraljaujhelyi helyi csoport közgyűlésén Zsiday Ferenc azt az indítványt tette, hogy a lapokat házhoz szállítsák. A közgyűlés ezt elfogadta. Ennélfogva felhívjuk a helyi csoport tagjait, hogy legkésőbb február 1-éig jelentsék be pontos lakcímküket a helyi csoport vezetőségének, hogy ez irányban az intézkedés megtéssék. *A vezetőség.*

A sátoraljaujhelyi helyi csoport vezetőségi üléseit ezután minden héten szerdán este 6—8-ig tartja. Tudomására hozzuk munkástestvéreinknek, hogy a hivatalos órák és új tagfelvételek az egylet helyiségében ugyanekkor tartatnak. *A vezetőség.*

A dombóvári helyi csoport 1908 január 26-án rendes évi közgyűlését tartja, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

Az aradi helyi csoport folyó hó 26-án, délután 2 órakor taggyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

Az ujonnan megválasztott vezetőségek névsora:

Sumonyi helyi csoport. Elnök Garai József, pénztáros Garai Lajos, jegyző Garai Imre, ellenőrök Szöllősi Bertalan és Tóth István, vezetőségi tagok Martin József, Pigi Péter, Gál József és Héczlibák István.

Budai helyi csoport. Elnök Téglás István, jegyző Láng Ferenc, pénztárnok Dobos Károly, ellenőrök Szatmári László és Lakatos András, vezetőségi tagok Neber Ferenc, Waniga Sándor, Hunyadi György, Szabinczy Mihály, Bakó György, Nagy János és Ink Mihály.

A Máv. vállalati betegsegélyező pénztára.

A betegsegélyezés reformja csigaléptekkel halad előre a Máv.-nál.

Idevonatkozólag ma egy újabb rendeletet bocsátott ki a Máv. igazgatósága, amelyből a következőket tartjuk közlésre szükségesnek.

5953/1908. A1c.

A magyar királyi államvasutak betegsegélyező pénztárának átalakítása tárgyában.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur öngyméltósága 1907 november 16-án 74.278. szám alatt kelt magas rendeletével azt a bejelentésünket, mely szerint a magyar királyi államvasutak betegsegélyező pénztárát az 1907. évi XIX. t. c. rendelkezéseinek megfelelően átalakítva, illetve átszervezve a „M. kir. államvasutak vállalati betegsegélyező pénztár” cím alatt a jövőben is saját kezelésében fentartani kívánja, jóváhagyólag tudomásul venni méltóztatott.

Ezután közli a rendelet, hogy a pénztárba belépni kötelesek mindazok, akiknek illetményei a napi 8 koronát meg nem haladják, illetve évi fizetésük 2400 koronánál kevesebb. A járulékok napibérosztályok szerint fizetendők.

Az I. osztályba azok tartoznak, akiknek napi illetménye bezárólag 1 koronáig terjed, a

II. osztályba az	---	---	---	1—2, a
III. „ a	---	---	---	2—3, a
IV. „ a	---	---	---	3—4, az
V. „ a	---	---	---	4—6 és a
VI. „ a	---	---	---	6—8

koronáig terjedő napi illetményeket élvezők tartoznak.

A biztosított tagoknak az átlagos napibérosztályokba való besorozása tényleges fizetésük vagy bértük, illetve alaphéjük

alapján — bérpótlék vagy pótbér figyelembevételével — történik. Oly tagok után, kiknek keresetük nincs, a legkisebb napibérosztály szerint fizetendők a járulékok:

az I. osztályban napi	---	1	korona
a II. „	---	2	„
a III. „	---	3	„
a IV. „	---	4	„
az V. „	---	5	„
a VI. „	---	7	„

után 3% fizetendő.

Az országos pénztár alapszabályainak a napibérosztályokra vonatkozó rendelkezései 1908. évi február hó 1-ével lépven életbe, a vállalati pénztár kötelezett tagjainak február hóra járó illetményei után már nem a tényleg élvezett illetmények, hanem a fent közölt napibérosztályok alapján irandó és vonandó le a járulék.

Természetesen a betegsegélyező pénztár által nyújtott szolgáltatások (táppénz, temetési segély) is a járulékkülfizetés alapjául szolgáló összeg után szabandók meg.

Az 1907. évi XIX. t. c. 41. §-a értelmében a biztosításra kötelezett alkalmazottak után betegség esetére való biztosításra fizetendő járulékok felerészben a munkaadót, felerészben az alkalmazottat terhelik. A magyar királyi államvasutak betegsegélyező pénztárának tagjai ezzel szemben eddig az alapszabályok értelmében a 3%-os tagsági járulékoknak 2/3-ad részét, azaz 2%-ot fizettek; minthogy pedig a törvény idézett rendelkezése értelmében csak 1 1/2% terhelte volna őket, az 1907. évi július hó 1-től a vállalati betegsegélyező pénztár kötelezett tagjaitól, vagyis a haridijások, napidijások, napibéresek és munkások illetményeiből levont 1/2% százalékos többlettiszteletért gyanánt egy összegben az igazgatóság terhére haladék nélkül kimutatandó. Azoknak a tagoknak azonban, akiknek illetményei a hó 26-ikától a következő hó 25-ikéig terjedő elszámolási hónapok szerint számoltatnak el, a levont 1/2% többlet 1907 június 26-tól számítottól fogva térítendő vissza.

A régi betegsegélyező pénztár azon tagjainál, akik nem a vállalati, hanem a külön betegsegélyező pénztár tagjai lesznek, tehát az évi fizetéses alkalmazottaknál azonban, mivel ez utóbbi pénztárnál a járulékkülfizetés tovább is az eddigi marad, ily visszatérítés természetesen nem eszközölhetik.

Ezeket kívül hivatkozik az igazgatóság az 1907 december 11-én kiadott rendeletére, amelyben a betegpénztár által nyújtott kedvezményeket leszállították.

Mikor lát már oly rendelet is napvilágot, amelylyel igazolható a Máv. „humanizmusát” is?

LEVELEZÉS.

Bruck-Királyhida. (A raktári munkások sérélméi.) Az itteni raktárban uralkodó viszonyok olyanok, hogy azokat tovább tűrni már nem lehet!

Ahány rendeletet csak kiadtak a munkások érdekében, mintha csak azok be nem tartásának következményeit itt akarnák megfigyelni, mert bizony ezekből a rendeletekből egyetlenegy sem tartanak be.

A vasárnap munkaszünetet úgy értelmezik, hogy az csak minden hetedik vasárnap jár a raktármunkásoknak, kivételt csak az előmunkások képeznek, akik minden második vasárnap élvezik ezt.

Valóságos állattá minősítenek bennünket azzal, hogy két héten át, minden pihenőnap nélkül kell robotolnunk. De tán nem is nyilván meg ajkaink panaszra, ha bizonyos közérdek követelné tőlünk, hogy vasárnap is egész napon dolgozzunk.

De semmiféle közérdek nem követeli, hogy mi vasár- és ünnepnapjainkat deszka és pintérfa kirakásával töltsük el!

Az akkordmunka behozatalával keresetünk eleinte javult, megélhetésünk könnyebbé vált, azonban csak pár hétig tartott ez így, ma már napról-napra silányabb az akkordkereset; ami nem esoda, hiszen a fiók-műhelybe berendelt raktármunkásokat is a mi akkordkeresetünkből fizetik, holott a Hivatalos Lap 3-ik száma erről másként intézkedik.

Hiába dolgozunk megfeszített erővel; hiába dolgozunk vasárnapokon is egész napon át, az akkordkeresetünk nem rug többre, mint 2—3 koronára havonta.

A munkaidő terén is visszaélés történik. Ugyanis mi reggel 7-től este 7-ig dolgozunk, ebédidő egy és fél óra. Ezelőtt élvezttük a reggelizésre szánt fél órai időt, azonban ettől is megfosztott a főnökség minket s ezzel az ezirányú rendeletet is önkényileg hatályon kívül helyezte.

Nagyon üdvös lenne, ha a főnök urunk kissé több figyelmet fordítana a rendeletek tanulmányozására. Olvassa csak át a Hivatalos Lap 50-ik számában a napibéresek és munkások részére biztosított egyéb kedvezmények 2. §-át, amely a következőket írja:

„A munkás napi szolgálati ideje általánosságban 12 óra, de ebből a reggelizésre fél óra és az ebédelésre másfél óra szabadon hagyandó.”

Minő jögron vonja meg tehát a főnök ur tőlünk a fél óra reggelizési időt?!

Az évi szabadság tekintetében is szabálytalanul és lelkiismeretlenül jár el velünk szemben. Ugyanis sorba megtagadja tőlünk, különösen azoktól, akik nem nyugbérpénztári tagok, de állandó munkások, a 8 napi szabadságot.

Nem tudjuk, talán nem ismeri a főnök urunk ezt a rendeletet, tehát ide írjuk, sziveskedjék átolvasni figyelemmel:

230.874/907. A1.

A munkások 8 napi szabadságáról.

Több oldalról felmerült kételyek eloszlatása céljából irányadó szabály gyanánt ezennel kijelentjük, hogy a szolgálati- és illetményszabályzat 37. §-ának d) pontjában a munkások javára meghatározott 8 napi szabadság minden állandósított, tehát megszakítás nélkül legalább három év óta szolgálatban álló minden munkást megillet, akár tagja az illető a nyugbérpénztárnak, akár nem.

Budapesten, 1907. évi november hó 25-én.

Az általános igazgatási főosztály:

Marx János,
miniszteri tanácsos,
igazgató.

Most pedig a vasut és hajózási főfelügyelőséghez fordulunk, mint amely testület a legfőbb hivatott fórum, a munkások jogai, valamint a főnökök visszaélései felett örködni.

Miután nyilvánvalóan bebizonyult, hogy nálunk a legdurvább módon megsértetett a a miniszter öngyméltósága által érdekünkben kiadott rendelet, tisztelettel kérjük a főfelügyelőséget, hogy a rendelet betartása iránt haladéktalanul utasítsa a főnökünket.

Az új vasuti üzleti rendtartás.

Magyarország mindenféle üzemére berendezett vasutjai, minisztertanácsi rendelettel új üzleti rendtartást kaptak. A régi üzleti rendtartás 1851-iki osztrák császári pátensen alapszik, amely a mai modern kor szellemének semmi tekintetben sem felelt meg. Tegyük hozzá mindjárt, hogy az új üzleti rendtartás se olyan, amilyenek szociálpolitikai érzék szerint lennie kellene.

Az új üzleti rendtartás tartalmazza mindazon feltételeket, amelyek alapján új vasutakat lehet építeni, tartalmazza továbbá azon rendszabályokat, amely alapján az országban minden vasutnak a forgalom lebonyolítását végrehajtani kell, végül tartalmazza mindezek felügyeletével megbízott vasuti és hajózási főfelügyelőségnek idevonatkozó jogát, de legkevésbé tartalmazza

és teszi kötelességévé hazai vasutainknak a munkásvédelmi intézkedéseket.

Az első rendelkezés, hogy miként lehet Magyarországon vasutat építeni, köztudomású. Ha valaki nálunk gazdag ember akar lenni, akkor csak szerezzen egy vicinális építési jogot, akkor már gazdag ember. Van valamelyik vármegyében egy pár dúsgazdag ember, akinek birtokainak vagy egyéb más ingatlanainak első rendű érdeke, hogy vasut szelje keresztül. Ez a pár uri ember, aki uralkodik a vármegyén, megpumpolja sorba csak tizedrészben is érdekelt szegény községeket, megpumpolja a vármegyét és végül az államot. Az a pár uri ember, akinek elsősorban érdeke a vasutnak létesítése, csak csekély részét jegyzi a törzsrésztvényeknek, a többit kinyögi az adózó nép pótdó alakjában. Ha ilyen vicinálisok kiépülnek, szépen átveszi a Máv. a kezelését, a nagy urak kedvéért szépen reá is fizet, de a résztvényesek mindazonáltal nem veszítenek. Az állam kárpótolja őket biztosított osztalék vagy más segély címén. **Csak az idén is az állam összevéve 15 millió 274 ezer 590 koronát fizetett ki ilyen címen.**

Ezzel az összeggel mily remek bérjavítást lehetett volna csinálni! Ezt a pénzösszeget nem kellett a Dunából meríteni, erre volt fedezet. Az új üzleti rendtartásban nyomát sem látjuk, hogy a helyi érdekű vasutak engedélyezése felfüggesztetik, de a vicinális törvény revíziójáról sem hallunk semmit, és pedig azért, mert épp a parlamentben az ilyen vicinális panamák érdektársai ülnek. Magyarország minden panamája a vicinálisok intézményében van beépítve és valódi „új korszaknak“ kell bekövetkeznie, hogy ezek a helyi érdekű vasutak igazi állami és gazdasági érdekek szerint létesüljenek.

Az üzleti rendtartás második rendelkezése megállapítja a vonatforgalom mikénti lebonyolítását. Ez a rendelkezés lényegében nem tér el az előbbeni üzleti rendtartástól, sőt bizalmasan megsugjuk a vasuti és hajózási főfelügyelőségnek, hogy a vonatforgalom ilyképpen lebonyolítása felhívás a passzív rezisztencia című keringőre.

Hát mit gondol a vasuti és hajózási főfelügyelőség, hogy lehet-e a vonatforgalom lebonyolítását az új üzleti rendtartás alapján végrehajtani? Minden egyes idevágó rendelkezésével az új üzleti rendtartásnak bizonyítani lehet, hogy a tényleges forgalomnál azokat betartani lehetetlen. Mert ha betartják, akkor belesnek a vasutasok a szolgálati rendtartás sztrájk paragrafusába, illetve annak passzív rezisztenciára vonatkozó stataliter rendelkezéseibe.

Csodálatra méltó, hogy a vasuti és hajózási főfelügyelőség nem tudott olyan rendelkezéseket felfedezni, amit végrehajtani is lehet. Hát olyan a vasuti szaktudás, hogy nem lehetett a végrehajtást és a rendelkezést összhangzásba hozni? Ha nem lehetett, tessék nyíltan bevallani, hogy a passzív rezisztencia nem bűn, mert az nem egyéb más, mint a kiadott rendeletek pontos és lelkiismeretes végrehajtása.

Az utolsó rendelkezése az új üzleti rendtartásnak, a vasuti és hajózási főfelügyelőség ellenőrzési és felügyeleti jogát írja körül. Ez az intézmény, amely nemcsak a vasutüzemek üzemképessége fölött, hanem a mi mozgalmunk fölött is őrökdi, azt hisszük, jobban őrökdi mi fölöttünk, mint a vasuti üzemek fölött. A legrégebb vasutasok sem emlékeznek arra, hogy ezen intézmény részéről oly vizsgálat tartatott volna, amelynek tárgyát például az üzemek veszélyessége képezte volna. Csak ha valamely baleset történt, akkor jelennek meg a főfelügyelő urak, de arról, hogy a vasutintézetet bírságban marasztalták volna el, hallgat mindenféle krónika.

De hogy is lehetett ott az üzemképesség teljes jó karban tartásáról beszélni, ahol minden sinszög kiadása előre kiszámított költségvetésben szerepel és ahol a tulkiadásoktól irtózik és fél minden rendező fórum. Nálunk a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről nem fog megtörténni

soha az az eset, ami Ausztriában a Wienaspangi vasut társaságnál történt, hogy szigorú pénzbírság terhe alatt utasították az üzemi berendezéseinek jó karban tartására.

Szerencse, hogy ezen új, de régi és konzervatív üzleti rendtartást csak rendeleti uton léptették életbe, csak azért, hogy némi összhangzásba hozzák a szolgálati rendtartással. A modern igényeknek megfelelő vasuti üzleti rendtartás megválasztása a népparlamentre vár.

A HÉT ESEMÉNYEI.

A vonat kerékel alatt. Vasárnap a Kécskemétről reggel háromnegyed 6 órakor induló személyvonat Nagykőrös előtt elgázolt a sötétben egy teljes felszerelésű csendőrt meg egy földmivest. A vonat egy negyedóra hosszat vesztegelt a helyszínen s késéssel érkezett meg Nagykőrösre.

Vonatkisiklás. Rózsabegyéről táviratozzák: Az árvavölgyi vasut Trsztema mellett kikéklott. A postakocsi összezúzódott. Takács postakalauz súlyosan megsebesült.

Egy vonat veszedelme. Párisból jelentik, Tegnapelőtt este a Páris—amienszi személyvonat téves váltóállítás következtében nem Amiens, hanem Compiègne felé indult el. A vonat gépésze csak későn vette észre a tévedést s most már teljes gőzerővel igyekezett a legközelebbi állomást elérni, mert tudta, hogy utána gyorsvonat jön. El is érte szerencsésen az állomást s alig egy-két perceel utóbb keresztül robogott rajta a gyorsvonat. A gépész lélekjelenléte nagy katasztrófát hártott el.

Befagyott gyorsvonat. Moszkvából jelentik, hogy ott borzasztó hóviharok vannak és a hideg 39 fokig emelkedik. A vasuti forgalom három nap óta teljesen szünetel. Perm közelében egy gyorsvonat befagyott a hóba. Az utasok borzasztó kinokat szenvednek.

Harc a vasuti állomáson. Varsóból jelentik, hogy egy felfegyverzett banda ma behatolt Szokolov állomás épületébe és elrabolta a postapénztárt. A rablók az odasiető vasuti örökre bombát dobtak. A kifejlett harcban két katonát megöltek, hat személy súlyosan és öt könnyen megsebesült.

Merénylet a vonat ellen. Hamburgból táviratozzák, hogy Farenfeld községnél tegnap több lövést tettek egy személyvonat ellen. Az egyik lövés eltörte az egyik harmadik osztályú szakasz ablakát, de senkit sem sebesített meg. Egy másik vonatot közel dobáltak meg. A tetteseket eddig nem sikerült kinyomozni.

Vonatösszeütközés. E hó 9-én este 6 órakor a trencsényi személypályaudvaron, az 1411. sz. Zsolnáról jövő személyvonat belement az ott álló nagytapolcsányi személyvonatba, az összeütközés oly erős volt, hogy 3 kocsi porrá zúzódott, a többi 4 kocsi megrongálódott. Az 1411. sz. vonatban sem az utasok, sem a szerelvény nem sérült meg.

VEGYES.

Ismételten felszólítjuk mindazokat, akik az 1908. évi zsebnaptárt átvették terjesztés céljából, hogy az eladott naptárak árából befolyt összeggel haladéktalanul számoljanak le, az el nem adott naptárakat pedig azonnal küldjék vissza, miután a kiadóhivatalban teljesen elfogyott és több száz rendelést nem lehet elintézni, amíg a fennmaradtakat vissza nem küldik.

A naptárak visszaküldése a következőképpen történhet: 1 naptár 5 filléres levélbélyeggel, 2—4 darab naptár 20 filléres bélyeggel, 5—7 darab naptár 30 filléres bélyeggel. A burkolatra ráírandó: „Nyomtatvány.“

Hét darabon felül a naptárakat csakis szállítólevéllel lehet visszaküldeni.

A pénzküldeményt nem szabad a szövetség címére feladni s különösen tilos a tagjárulékbefizetésére szolgáló „Cheque“ számlát használni.

A kiadóhivatal.

Felhívjuk a helyi csoportok vezetéseit, hogy sürgősen jelentsék be, hogy a „Magyar Vasutas“ 1907. évfolyamát diszkutésben megrendelik-e saját könyvtáruk részére?

A kiadóhivatal.

Intim-Színház. A fővárosi szórakozó helyek között a legnagyobb népszerűsége tett szert a Sándor-téri Intim-Színház.

Az előadások délután 3—7-ig tartanak. Szinre kerülnek egyfelvonásos bohózatok és magán-számok. Naponta zsufolt nézőtér előtt folynak az előadások s a színház rövid fennállása óta máris kedvenc szórakozó helye a finom izlésű közönségnek.

A műsor diszkrét és válogatott, olyannyira, hogy főleg hölgyközönségből kerül ki publikuma. A vasutasoknak melegen ajánljuk a színházat, ha nemes szórakozást akarnak találni.

Vasárnap délután két előadás van: az egyik 3—5-ig, a másik 5—7-ig tart.

IRODALOM.

Modern hírlapjegyzék. Disztes kiállítás, modern beosztás és gazdag tartalma tekintetében irodalmi esemény a Blockner J. hirdetőiroda kiadásában ma megjelent „Hírlapjegyzék.“ Az igénytelen cím nem árulja el azt a meglepő valóságot, hogy ennél érdekesebb és tartalmasabb katalógus még nem jelent meg eddigél sem nálunk, sem a külföldön. Cél szerű beosztásával és ötletes csoportosításával a Blockner-féle hírlapjegyzék módfelett megkönnyíti a hirdetőnek a sok ezer napi, heti- és szaklapban való eligazodást és átörve a sablonos hírlapjegyzékek elavult kereteit, valóságos közgazdasági jelentőségű kézikönyvvül szolgálhat a modern és haladni vágyó magyar kereskedelemnek. Bevezető része a katalógusnak szakember tollára valló érdekes tanulmány: „A hirdetés jelentőségéről“, mely vonzó formában eseteli a reklám kereskedelem- és forgalomemelő jelentőségét. S amíg a mellékelt sajtótérkép a hazai lapok földrajzi elhelyezése alapján érdekes kulturképét nyújtja a mai Magyarországnak, addig a magyar birodalom kereskedelmi, földrajzi ismertetése tanulságos tájékoztatás az egyes vidékek termelő és fogyasztó képességeit tekintetében. A keletre gravitáló magyar ipart és kereskedelmet bizonyára érdekelné fogja, hogy a Blockner-féle katalógusban végre megtalálhatja azt, amit a külföldi nagy hírlapjegyzékekben is eddig hiába keresett: a Balkán államok sajtójának teljes és részletes ismertetését. A katalógus, mely tipografiai szempontból is kiváló alkotás, a Franklin-társulat nyomdájából került ki. Az egészen új csapáson haladó s irányadó közgazdasági köreink figyelmére is méltó hírlapjegyzéket érdeklődőknek kívánatra szívesen megküldi a kiadó: **Blockner J. hirdetőiroda, Budapest., VI., Sütő-utca 6.**

Nyugtázás.

A dunaparti helyi csoport javára rendezett felülfizetések közül a multkor nyomdahiba miatt kimaradtak s most utólag pótoljuk a következők felülfizetéseinek nyugtázását: Tutsek Lajos főrakárnok 1.—korona, Dankovác Ignác vendéglős 6.—korona.

MULATSÁGOK.

A vasuti munkások országos szövetsége f. évi február 2-án, este 8 órakor, a „Magyarország“ kávéházban (VII. Baross-tér 15), a közgyűlési küldöttek tiszteletére **Kabaret-estélyt** rendez. **Belépő díj nincs! Ruhatár és műsor nem kötelező!**

A szegedi helyi csoport 1908. évi január 26-án, vasárnap délután 3 órakor, saját helyiségében (Kétválasztó szórakoztató délután rendez, melyre ez uton is meghívja a munkástársakat a vígalmi bizottság.

A pécsi helyi csoport 1908. évi február hó 8-án, a Scholz-sörszarnok nagytermében, Kőrödi Károly kedvelt zenekara közreműködésével **zárókörű táncvigalmat** rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona 60 fillér, családjegy (1 férfi 2 hölgy) 4 korona, szövetségi tagoknak személyenként 1 korona. A tiszta jövedelem a létesítendő dalárda-alap javára lesz fordítva. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek kaphatók a meghívó előmutatása mellett a rendezőség tagjainál, Csapó I. cukrászdájában és este a pénztárnál.

*

A nemes cél megkívánja, hogy egy-egy jegyet minden tagtársunk megváltson.

Szerkesztői üzenetek.

Egy kíváncsi. Azok, amiket a „Visszapillantás“ című cikkünk a „Magyar Vasutas Szövetség“ ir, szemenszedett hülyeségek. Mi sohasem állítottuk azt, hogy a szövetség érte el ezt vagy azt. Ebben a cikkben is ily módon irtunk:

„... nem lesz érdektelen visszapillantani a multba s ama sikerekre, amelyet a szervezett vasutasok szervezkedésükkel elértek.“

Vagy pedig:

„... csupán a munkásság lankadatlan küzdelmének tudható be“ stb., stb.

Ez a különbség kettőnk között. Nálunk minden egyes tag küzd, amott minden egyes tag várja, lesi, hogy mit tesz a gróf. És még nekik áll feljebb!

B. Csaba. A munkások részére sehol sem adnak kölcsönt. A felsőbbség azt állítja, hogy az 50-ik számú Hivatalos Lapban ez csak sajtóhiba volt. A pályafelügyelő ez esetben tehát csak a feltűrt nyert utasítás szerint cselekszik.

S. H., Körös-utca. Csillagot hordott. Tölgyfa-levelt csupán Albrecht főhercegnek volt.

Siegel János almüvezető, Brassó. Ugyan már no! Azt hiszi ön, hogy hamarabb kinevezik, ha mindenki után leskelődik, hogy hol csíphet valakit a dohányzáson? Hogy esnék önnek, ha egy-egy cigaretta miatt 2 koronára büntetnék? Jó lesz leszokni a spieliskedéstől.

Püspökladány. A sonkaszemle, amelyet az önk állomásán árulnak — unikum a maga nemében. Alig van rajt 5—6 gramm sonka és az ára potom 46 fillér. És így akarnak Magyarországon „idegen forgalmat”?

N. M., Istvántelek. A segélyezésért nem vár senki köszönetet. Ezeket nem is közöljük.

Lapzárlat hétfőn este. Később beérkezett közlemény csak a következő számban közöljük.

Szerkesztővel értekezni naponta délelőtt 10—12-ig lehet.

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, VII. Nyár-utca 1.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közzétett a kiadóhivatal nem vállal felelőséget

FRIEDMANN HERMAN
törvényszékiileg bejegyzett órásmester
Budapest, VIII., Vas-utca 19.
(A Rókus-kórház közelében.)

Ajánlja 3 évi jótállás mellett a legpontosabban kipróbált, jól járó

„VASUTI ÓRÁT”
Ára 7 korona.

Ezen órát utánavétel mellett, vagy a pénz előzetes beküldése ellen szállítom. — Meg nem felelő óráért a pénzt visszaadom.

MODERN HIRLAPJEGYZÉK

BLOCKNER J.

FÉLE

HIRLAPJEGYZÉK

megjelent a következő tartalommal:

A hirdetés jelentőségéről.
Budapesti napilapok szerkesztőségei és kiadóhivatalai.

Budapesti napilapok részletes ismertetése.

Politikai hetilapok és szociálpolitikai folyóiratok.

Magyarországi szaklapok.

Vidéki lapok városok szerinti sorrendben.

Vidéki lapok betűsoros jegyzéke.

Horvátország és Szlavónia lapjai.

Bosznia és Hercegovina.

A magyar birodalom kereskedelem földrajzi ismertetése.

Osztrák birodalom napi- és hetilapjai.

Osztrák szaklapok.

Balkán tartományok sajtója.

Magyarország sajtótérképe.

Érdeklődőknek a „Hirlapjegyzék”-et kívánatra díjmentesen megküldi a kiadó:

BLOCKNER J.
HIRDETŐ IRODA

Budapest, IV., Sütő-utca 6. sz.

SERTÉSPOR.

Sertése szépen fejlődik, gyorsabban nő, hamarabb kizik és egészséges marad, ha eleségébe naponta világhírű **MANHATTAN sertés tápporunkból** csekély mennyiséget ad. 5 kilós postacsomag 5 korona postautánvétellel. — **Hasznos tanácsadó** házi állataink hizlalása és táplálásához valamint, ezek betegségeiről s ettől való megóvhatásokról című, minden gazdának nélkülözhetetlen tanulságos könyvet minden rendeléshez ingyen mellékeljük.

MANHATTAN Vállalat
Budapest, VII., Verseny-utca 6. sz.

5 kilós postacsomagok ezrivel küldetnek szét a világ minden részébe.

Kedvező alkalom!

6 koronáért

küldök 4 és fél kiló (kb. 50 darab)
:: kevéssé megsérült, finom, enyhe ::

pipere szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánavétellel küldi:

Auffenberg József

Budapest, VII., Verseny-utca 6.

Vasuti munkások országos szövetségének Máv. gépgyár helyi csoportjának 1907. évi zárszámadása.

Bevétel	Korona	Kiadás	Korona
Áthozott az 1906. évről . . .	—78	Központnak 80%	1309.44
I. osztályú tagdíj 1476 tag után	1476.—	Leltárbeszerzés	119.10
II. „ „ 280 „ „	160.80	Könyvtárbeszerzés és oktatás	210.40
Mulatságokból befolyt . . .	121.70	Magyar Vasutas bekötésére . .	10.—
Adományokból „	4.14	Mulatságra	42.—
Könyvtári büntetéspénzből . .	3.76	Kezelési költség	19.62
		Hirlapelőfizetés	14.40
		Agitáció	8.—
			1732.96
		Pénzkészlet	34.22
Összes bevétel	1767.18	Összesen	1767.18

Engelsmann Antal
ellenőr.

Fábián János
elnök.

Tatár Sándor
pénztáros.

A budapest-istvántelki helyi csoport 1907. évi pénztári jelentése.

Bevétel	Korona	Kiadás	Korona
6529 havi befizetés à 1 K		Kezelési költség	45.42
6529— K 20%	1305.80	Oktatások	16.—
729 havi befizetés à 60 fillér		Hirlapelőfizetés	15.20
437.40 K 20%	87.48	Könyvtár	1151.72
Könyvtári büntetésekből . . .	12.48	Leltári beszerzés	355.46
Adományok	10.74	Különlék	202.12
Lapelőfizetés	05.60	Koszorukra	36.—
Mulatságból bevétel	137.90	Betegség esetén rendkívüli segély	250.—
Pénztári állomány a múlt évről	757.26	Pénztári állomány a jövő évre	245.34
			Összesen
Összesen	2317.26	Összesen	2317.26

Buchbinder Ferenc
ellenőr.

Zárics Miklós
ellenőr.

Landstorf Nándor
II. elnök.

Schneider András
elnök.

Braun József
II. pénztáros.

Krausz Károly
pénztáros.

Tanulságos olvasmányok.

Bresztóczy Ernő: Alkotmányt Magyarországnak. (Minő az igazi népképviselő?) — — — — — Ára 6 F.

Bebel és Hohoff: Kereszténység és Szocializmus — — — — — 4 „

Buchinger Manó: A lakásnyomor — — — — — 4 „

Buchinger Manó: A szegény ember kenyere — — — — — 4 „

Csizmadia Sándor: A mi hőseink. (Hogyan küzdöttek az orosházi munkások a kivételes állapot idején) — — — — — 4 „

Csizmadia Sándor: A nép pártja-e a néppárt? — — — — — 4 „

Csizmadia Sándor: Forradalmi eszközök — — — — — 10 „

A csuhások — — — — — 4 „

Garami Ernő: Hazafiság és nemzetköziség — — — — — 4 „

Kelecsényi György: Szózat a nőkhöz — — — — — 4 „

Kik a hazaárulók? (Beszéljen a történelem) — — — — — 6 „

Dr. Krasser Frigyes: Szózat a népbolondítókhoz és a néphez — — — — — 4 „

A szociáldemokrácia evangéliuma kérdésekben és feleletekben — — — — — 4 „

Kapható a

„**NÉPSZAVA**” könyvkereskedésben
Budapest, VII. kerület, Nyár-utca 1. szám alatt.